

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: nershmuell@gmail.com

מועד קטן - ט"ו

בדף זה הגמרא מביאה דיני אבל ומקורותיהם. ודנה מה דינם של מנוחה ומצורע בכל אחד ואחד. אלו הם הדינים?

- א. **תספורת - אבל:** אסור, מכך שלבני אהרון הותר להסתפר. משמע שכולם אסורים. **מנוחה ומצורע:** שנינו בברייתא שאף הם אסורין לספר ולכבס. [ועוד שנינו שם מנוחה שמת בי"ד סוקלין ארונו. ר' יהודה אומר לא שיעמידו עליו גל אבנים כגלו של עכן, אלא מניחים אבן גדולה על ארונו.]
- ב. **עטיפת הראש - אבל:** חייב כנלמד מכך שרק ליחזקאל הותר. משמע שלכולם אסור. **מנוחה:** שנינו לגבי עצירת גשמים והן מתעטפים ויושבים כמנוחים. ודחה אביי שיתכן ששם נחשב מנוחה לשמים וחמור יותר. **מצורע:** ועל שפם יעטה. משמע שחייב.
- ג. **להניח תפילין - אבל:** אסור כדמשמע ביחזקאל. **מנוחה:** ספק. **מצורע:** להו"א מחלוקת בין ר' עקיבא לר' אלעזר, ודחה רב פפא שמחלוקתם בפירוש הפסוק האם מותר לחבוש כובע חשוב. אבל תפילין לכו"ע מותר.
- ד. **שאילת שלום - אבל:** אסור כדמשמע ביחזקאל. **מנוחה:** רב יוסף הוכיח מתענית עצירת גשמים, שאסורים בשאילת שלום כבנ"א הנוזפין. ודחה אביי שיתכן שמנוחה לשמים חמור. **מצורע:** ועל שפם יעטה' מלמד שיהיו שפתותיו מודבקות - שאסור שאילת שלום.
- ה. **לימוד תורה - אבל:** אסור כדמשמע ביחזקאל. **מנוחה:** רב יוסף הוכיח שמתוך מהברייתא 'מנוחה שונה ושונין לו נשכר ונשכרים לו'. [מוחרם: אסור בכל אלו, אבל שונה לעצמו בלחש כדי שלא יפסיק לימודו, ועושה לו חנות קטנה לפרנסתו. ואמר רב כגון למכור מים בשוק של ערבות]. **מצורע:** מותר. והוכיחו מהברייתא והודעתם לבנין וסמיק ליה יום אשר עמדת לפני ה' אלוקיך בחורב. מה שם באימה ביראה ברתת ובויע, אף כאן כו'. מכאן אמרו הזבין, המצורעין ובוועלי נידות מותרין לקרות בתנ"ך ולשנות במדרש תלמוד הלכות ואגדות. ובעלי קריין אסורים.
- ו. **כיבוש בגדים - אבל:** אסור. שנאמר: "ולבשי נא בגדי אבל" משמע שאינם מכובסים. **מנוחים ומצורעים:** מפורש בברייתא שאסורים.
- ז. **קריעה - אבל:** חייב, מכך שרק לבני אהרון נאמר: "לא תפרומו". **מנוחה:** ספק. **מצורע:** בגדיו יהיו פרומים' - מקורעים.
- ח. **כפית המיטה - אבל:** חייב, כפי ששנה בר קפרא: דמות דיוקני נתתי בבנ"א, ובעוונותיהם הפכתיה ולפיכך כפו מיטותיהם. **מנוחה ומצורע:** ספק.
- ט. **עשית מלאכה - אבל:** אסור. דכתיב: "הפכתי חגיכם לאבל" אבל - כחג שאסור במלאכה. **מנוחה:** רב יוסף הוכיח מהברייתא... ונשכרים לו... מוכח שמנוחה. **מצורע:** ספק.
- י. **רחיצה - אבל:** אסור, דכתיב: "ואל תסוכי בשמן" ורחיצה בכלל סיכה. **מנוחה:** רב יוסף הוכיח מהברייתא: בתענית ציבור אסור ברחיצה, דוקא כל גופו, אבל פניו, ידיו ורגליו - מותר. **וכן במנוחה** ואבל. ונדחה שיתכן ש'וכן במנוחה' היינו רק על שאר הדינים, **מצורע:** ספק.
- יא. **נעילת הסנדל - אבל:** אסור כדמשמע ביחזקאל. **מנוחה:** רב יוסף הוכיח מהברייתא: בתענית ציבור אסור בנעילת הסנדל דווקא בעיר אבל בדרך מותר. וכן במנוחה ואבל. **ונדחה:** שיתכן ש'וכן במנוחה' היינו על שאר דיני תענית ציבור. **מצורע:** ספק.
- יב. **תשמיש המיטה - אבל:** אסור, שנאמר: "וינחם דוד את בת שבע אשתו ויבא אליה" משמע רק כשנגמר אבלה הותר לבא אליה. **מנוחה:** הוכיח רב יוסף מכך שכל אותן שנים שהיו ישראל במדבר מנוחים היו לה, ואעפ"כ שמשו מיטותיהם. דחה אביי: יתכן שמנוחה לשמים נידויו קל, ואע"פ שלעיל אמר אביי שהוא חמור משום שהסתפק האם חמור יותר או קל יותר, ובכל מקרה דחה את ההוכחה. **מצורע:** הוכיחו שאסור מהברייתא: 'וישב מחוץ לאהל', שיהיה כמנוחה ואבל ואסור בתשמיש המיטה.
- יג. **שילוח קרבנות למקדש - אבל:** אינו משלח, דתניא ר' שמעון אומר שלמים בזמן שהוא שלם בדעתו ולא בזמן שהוא אונן. **מנוחה:** רב יוסף הוכיח מהברייתא כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר מנוחים היו לה, ואעפ"כ שלחו קרבנותיהם. **דחה אביי:** שיתכן שמנוחה לשמים קל יותר. [ונסתפק בזה כדלעיל]. **מצורע:** הוכיחו מהברייתא לגבי כהן נאמר ביחזקאל "ואחר טהרתו" אחר פרישתו מן המת ממתין שבעת ימים, "יספרו לו" שבעת ימי ספירו - והפסוק עוסק אף במצורע. "וביום בואו... יקריב חטאתו" לר' יהודה מדבר על עשירית האיפה של כה"ג, לר' שמעון בבואו יקריב' רק בזמן שראוי לביאה ראוי להקרבה.